Κατανοούμε ορθά την Αγία Γραφή; (Αρχ. Κύριλλος Κωστόπουλος, Ιεροκήρυκας Ι. Μ. Πατρών)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 18 Νοεμβρίου, 2017

Θα ήθελα να αρχίσω το παρόν άρθρο μου με την «*εκ βαθέων*» κραυγή του προφητάνακτος Δαυΐδ: «*Ως ηγάπησα τον νόμον σου Κύριε όλην την ημέραν μελέτη μου εστί*» (Ψαλμ. 118, 97).

Από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες οι πιστοί εκαλούντο να μελετούν τον νόμο του Θεού που ήταν η Παλαιά Διαθήκη και κατόπιν προσετέθη και η Καινή Διαθήκη. Η μελέτη του Λόγου του Θεού ήταν ένα από τα πρώτα καθήκοντα των Χριστιανών. Η εκκίνηση της ημέρας ας γίνεται με την μελέτη της Αγίας Γραφής, προτρέπει ο **Ευσέβιος**: «*Κατά τον όρθρον τα σα μελετάν λόγια*» (PG 23, 608). Ο δε ιερός **Χρυσόστομος** αναφωνεί: «*Η δε των Γραφών ανάγνωσις Θεού ομιλία εστί*» (PG 51,90). Αλλά και ο **Μ. Αθανάσιος** μας λέγει: «*Έστι γαρ εν τοις των Γραφών ρήμασιν ο Κύριος*» (PG 27, 45).

Ο άνθρωπος, ο οποίος αγαπά την μελέτη της Αγίας Γραφής γίνεται «*θεοδίδακτος*», κατά τον **Κλήμεντα Αλεξανδρείας** (Στρωματείς, 6, 18, 166). Έτσι, η μελέτη της Αγίας Γραφής μαζί με τη Θεία Ευχαριστία και την προσευχή αποτελεί την **τροφή της ψυχής μας**.

Όμως, **η ορθή προσέγγιση και κατανόηση της Αγίας Γραφής πρέπει να ευρίσκεται μακριά από δύο μη αποδεκτά στοιχεία: 1) Από την σχολαστική, ορθολογιστική - λογική ανάλυση και ερμηνεία του περιεχομένου της. 2) Από τον συναισθηματικό ρεμβασμό.** Για να αποφευχθούν και οι δύο αυτές παρεκκλίσεις πρέπει να υπάρξει ορθή ερμηνεία της Αγίας Γραφής.

Το πρόβλημα της **ορθής ερμηνείας και ορθής κατανοήσεως** υπήρξε οξύτατο από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες. Και τούτο γιατί οι διάφοροι αιρετικοί, για να στηρίξουν τις αιρετικές δοξασίες τους, ελάμβαναν χωρία από την Αγία Γραφή, τα διαστρέβλωναν και εκήρυσσαν έναν άλλο Θεό και μια άλλης μορφής χριστιανική ζωή.

Η Αγία Γραφή, όμως, ανήκει στην Ορθόδοξο Εκκλησία και μόνον μέσα σ' αυτήν θα ήταν δυνατή η ορθή ερμηνεία της. Συνεπώς, **τα θεωμένα μέλη της Αγίας μας Εκκλησίας, οι Αγιοι Πατέρες και Διδάσκαλοί της, φερόμενοι υπό Πνεύματος Αγίου, ερμήνευσαν την Αγία Γραφή θεοπνεύστως**. Ο Ίδιος ο

Κύριός μας είχε πει ότι «*όταν έλθη εκείνος, το πνεύμα της αληθείας, οδηγήσει υμάς εν τη αληθεία πάση*» (Ιωάν. 16, 13). Αυτό συνέβη και συμβαίνει με την Πατερική διδασκαλία εντός της Εκκλησίας.

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι η Ορθόδοξος πνευματικότητα είναι Βιβλική. Και τούτο για τον λόγο ότι οι Άγιοι Πατέρες από την Αγία Γραφή ζούσαν και με την Αγία Γραφή σκέπτονταν και δίδασκαν. Ως αποτέλεσμα τούτου ταυτίζονταν με το ιερό Ευαγγέλιο. Η ταύτιση αυτή, σε συνδυασμό με την εν Αγίω Πνεύματι ζωή τους, τους ανέδειξε **αυθεντικούς ερμηνευτές της Αγίας Γραφής**.

Στη Θεία Λειτουργία του ιερού Χρυσοστόμου δεόμεθα: «*Έλαμψον εν ταις καρδίαις ημών, φιλάνθρωπε Δέσποτα, το της σης θεογνωσίας ακήρατον φως και τους της διανοίας ημών οφθαλμούς διάνοιξον εις την των ευαγγελικών σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Συ γαρ ο φωτισμός των ψυχών και σωμάτων ημών*».

Η μελέτη της Αγίας Γραφής είναι πάντοτε απαραίτητη και χρήσιμη και μάλιστα στους καιρούς που ζούμε, όπως υπογραμμίζει και ο **Μ. Βασίλειος**: «*Πάντοτε μεν ουν χρήσιμον το των Γραφών διδασκάλιον, μάλιστα δε επί των τοιούτων καιρών*» (επιστ. 269, ΕΠΕ 2, 354).
Πρέπει να γίνει κατανοητό σε μας ότι **για να δυνηθούμε να κατανοήσουμε το τι μας λέγει η Αγία Γραφή και να αποδεχθούμε την ερμηνεία της πρέπει να ζούμε μέσα στην Εκκλησία**, να έχουμε επίγνωση της παρουσίας του Θεανθρώπου Κυρίου μας και να αισθανόμαστε την πνοή του Αγίου Πνεύματος. Ο **Μ. Βασίλειος** υπογραμμίζει ότι όποιος πιστεύει ότι με μόνη την ανάγνωση των Γραφών χωρίς τον ταυτόχρονο εκκλησιαστικό αγώνα μπορεί να επιτύχει την απόκτηση των αρετών μοιάζει με εκείνον που ισχυρίζεται ότι μαθαίνει μια τέχνη, αλλά ποτέ δεν την εφαρμόζει (Βλ. PG 31, 933A). Γι' αυτό και ο ιερός **Χρυσόστομος** θεωρεί ότι η Αγία Γραφή είναι ένας «πνευματικός καθρέπτης» για τον μελετητή της (ΕΠΕ 9, 142).

Επομένως, η Αγία Γραφή μόνον εντός της Εκκλησίας και του εκκλησιαστικού αγώνος κατανοείται ως θεόπνευστη και εικόνα αληθείας.

(Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα «Πελοπόννησος» των Πατρών στις 5/11/2017)